

Virkemidler, dilemmaer, økonomi, hvordan får vi det til at ske?

Mads Lægdsgaard, Specialkonsulent
SEGES Innovation, Natur, Miljø og Arealanvendelse.

14. maj 2025

STØTTET AF

Planteafgiftsfonden

Udtagning er ikke bare udtagning!

Foto: Emil Skole Læsøe

Udviklingsscenarier for lavbundslande

- 1: Naturpleje med afgræsning
- 2: Biomassehøst mhp. efterfølgende naturpleje
- 3: Tilgroning med sumpskov

Strukturudviklingen på lavbundsarealer

Forsinket og diffus strukturudvikling

- Små lodder
- Mange lodsejere
- Hobbybrug og professionelle landbrug
- Nye ejere af store arealer

Der er behov for:

- nye organiseringsformer for at opnå stordriftsfordele ved anvendelsen af de kommende lavbundsarealer!
- ny driftsgren

Handlinger styres af incitamenter

Økonomi:

- 1: Ved udtagning – ændret arealstatus (kompensation for tabt jordværdi)
- 2: Efterfølgende ændret anvendelse (årligt tilskud og produktionsøkonomi)

Sociale incitamenter:

- 1: Ved udtagning – projekter faciliteres for lodsejergruppen
- 2: Efter udtagning – ingen facilitering

Økonomiske incitamenter

Ved udtagning:

- Udtagningsordninger med arealkompensation

Efter udtagning:

- Enkelbetaling
- Afgræsningstilskud
- Biomassehøst

Sociale incitamenter

Ved udtagning

- faciliterede lodsejerprocesser, udtagningskonsulenter, kommuner, SGAV m.v.

Efter udtagning

- Ingen facilitering

Hvad med:

Natur, biodiversitet, landskabsæstetik, rekreation osv.?

Øvrige samfundsønskede funktioner ved drift af lavbundsjorde

- Biodiversitet
- Æstetik
- Rekreation
- Produktion
-

Hvordan optimeres øvrige funktioner?

Hvordan får vi det til at ske?

Steps i tilrettelæggelse af anvendelse af lavbundsjorde

- Landskabsanalyse
 - Potentiale pba. hydrologi, næringsstof
- Facilitering af lodsejere
 - Lodsejerproces med opstartsmøder
- Nye organiseringsformer
 - Foreninger med ansat arealplejer/dyreholder
- Sikker tilskudsstruktur
 - Sikkerhed for indtjening ved investering i stordrift

Foto: Emil Skole Læsøe

